

...ותחנים הצרפתי בספטמבר 1792 מפלה מכאיבה לצבא הגרמני והציל את צרפת.

בדל בין מלחמה זו לבין מלחמות פרידריך הגדול? מפורז יותר. ישנה פעילות של פרטיזנים.

תבוסה הגרמנית? חוסר הבנה אמיתית למתרחש בצרפת, חוסר הערכה נכונה יב. מהגרים צרפתיים הפיצו את הדיעה הכוזבת כאילו המהפכה הצרפתית והעם הצרפתי יקבל את הצבא הזר כמשחרר.

סקנה? נכון: הפוליטיקה עומדת תמיד מעל לחישוב הצבאי הצר. עם מלקח קרב האמלי לגבינו?

ריכים להבין את המציאות הפוליטית במהנה היריב. אסור לסמוך על הדו"חים ים.

ה רביטוראי המבורגר?

ל ערוך את המלחמה גם באמצעים רוחניים. צריכים לתקן קודם כל את הפגמים בצד שלנו.

מאד, רביטוראי המבורגר.

★ ★ ★

שיעורי ריקוד ומלחמה כימית

קיר תלויה מפה של אירופה. שני חלקי גרמניה מופיעים בה בצבע כחול. השלישי, שצורך אחרי המלחמה לברית-המועצות ולפולין, מקושים בפסים די לציון שבצני הגרמנים הוא עוד שייך לארצם.

מפה שהיינו רגילים לה. מסביר הסרן, המרצה על אינפורמציה אקטואלית. נמצאת במרכז, רואים רק חלק קטן מרוסיה. אולם עתה עלינו להתרגל למפה וא מצביע על מפת העולם. "הנה אנו רואים — גרמניה היא רק נקודה קטנה. העצום של ס. ס. ר. כאן, בצבע אדום, הממלכה העולמית של חברי-העמים. אן הגוש היבשתי הגדול של ארצות-הברית. וזה המציאות העולמית. עלינו להתרגל גם למפה זו."

צביע על מפה אחרת של העולם, אשר במרכזה הקוטב הצפוני.

סביר את המתכב האחרון של המרשל בולגאנין לקאנצלר אדנאור. רוסיה רוצה זר. מדוע? כבר זמן רב לפני המהפכה הקומוניסטית, היו הרוסים רגילים ליחס בה לחוזים מסחריים כמכשירים פוליטיים.

להפגת המתיחות בעולם? העולם החופשי התארגן במערכת חוים, הטיל לכלי על ברית-המועצות. עניני הכלכלה ממלאים תפקיד חשוב במערכת. לכן, לינו להבין את תהליכי המשק.

ל לזשבר כלכלי, רסיר שילר?

קטורה המוגזמת!

יה כשפורץ משבר כלכלי?

וני, דלות, אבטלה.

ולנו יודעים שזהו קרקע-הבתולין למארכסיזם.

דומה לאוניברסיטה. ואכן, בית-הספר לקצינים שונה מאד מן המוסד המקביל שים באו ללמוד, לא להשתפשף. תרגילי-הסדר מוגבלים לשעה אחת בשבוע. בשבוע עוברים פרחי-הקצונה אמוני-שדה, כשהם משמשים כמפקדי כיתות ומחלקות בגודי-אימונים מיוחד, המצורך לבית-הספר במיוחד למטרה זו.

במשך כל תקופת הקורס תחזיקים רק סידרת שדה אחת, שתימשך שבוע ימים. הלימודים נמשכים משעה רבע לשמונה בבוקר, עד לחמש אחר-הצהריים. לוח המסצויות כמעט מדהים: היסטוריה, מדעים טכניים, שפות זרות (אנגלית, צרפתית, רוסית), שיעורי ריקוד, חינוך האופי, ידיעה באירגון, חוק (אזרחי וצבאי), טאקטיקה, מיפוי וצילום אוויר, היסטוריה צבאית, לוגיסטיקה, תותחנות, שריון, לחימה נגד-שריון, הנדסה צבאית, קשר, אחיזיה טאקטית, לחימה נגד מטוסים, לחימה כימית, ביולוגיה ורדיו-אקטיבית, ידיעת הנשק, אתלטיקה, שחיה, קליעה למטרה ברובים ובאקדחים.

הצוערים גרים בקבוצות של ארבעה. לכל קבוצה שני חדרים — חדר שינה לארבע ה מיטות (מעל למיטה: תמונת האשה והילדים), חדר מגורים נאה, עם כורסות, שולחן, פרחים.

★ ★ ★

נוטייה-שמיים ממריאים

ה קצין, סגן-אלוף של חיל-הים המלווה אותי יחד עם הגנרל, נאנח באוזני: "ובכן, עכשיו נשמע את נוטייה-שמיים? נוטייה-שמיים הם, כמובן, הכמרים. בבית הספר לקצינים שלנו אין דבר כזה." מתנחם איש הים.

בחדר הראשון שולט הכומר הפרוטסטנטי. השיעור משעמם עד אין גבול. אולם תחת עיני הגנרל משתללים הצוערים להיראות ערים ומעוויינים. רק גרמני יכול להבין על מה נטוש כאן החיכוך.

שאלות לדוגמה: "האם האדם מתרחק מאלוהים מפני שהתרחק מן הטבע, או להיפך?"

אחרת: "מדוע גרמה הבנת הנפשיות להזנחת הצד הסוציאלי?"

או: "האם אפשר לתפוס את מות האדם מבחינה ביולוגית בלבד?"

מי שאינו מעוניין, יכול לקרוא בינתיים את הסיסמות הצבאיות המצוירות, המקשטות את הקירות. "ההחלטה היא הבעת אמונתו של המנהיג", "אין פתרונות-פלא!", "המנהיגות עיזרת ללא סיוור", "רק לא סכמה!", "בקרוב, רק הפשטות מצליחה!"

באולם השכן שולט כומר קאתולי. כאן הכל יותר חי. הכומר הממושקף, בעל הצחרון הנוקשה והחליפה השחורה, כמעט מהפנט. מהי צרת הדור הצעיר בגרמניה? השאיפה לעושר, שבאה במקום השאיפה לאושר. למה זה גורם? לפועל אין קשר נפשי לעבודתו, אין לו סיפוק. כשניתן לו לבחור בין עבודה מתאימה, בעלת שכר נמוך יותר, לבין עבודה אחרת, הרחוקה מלבו אך המכניסה שכר גבוה יותר, בוחר הפועל בעבודה השניה. מה התוצאה? החיים ריקים. האדם אינו יודע אפילו איך לבלות את זמנו החופשי, יש צורך להנהיג אותו אפילו בבילוי חופשתו.

"זו גם הבעיה אצלנו בצבא", לוחש לי הסגן-אלוף הימי.

מה קורה כאשר החומרנות קובעת את דמות המדינה? מה הרגשנו אנחנו (בימי הנאצים), ומה נמשך עכשיו מעבר למסך הברזל, בגרמניה המזרחית? מה מוביל למחנות הריכוז של מאידינק חקופטה?

הקול הנמוך, המלטף, המשכנע, ממלא את האולם. "אם חיפגשו — שימנע זאת אלוהים — עם הצבא הרוסי, תמצאו שחיליו חזורים רק ברעיון קנאי אחד, והוא כיבוש העולם...". בפעם הראשונה מתערב הגנרל. "האם יש כאן מישהו שבא משם?"

"שם" — פירושו גרמניה המזרחית, הקומוניסטית, שכל הגרמנים קוראים לה "די צונה" ("האזור").

צעיר בלונדי קופץ ממקומו, עובר לדום. הוא ברח בשנת 1952 מן המזרח. מה אופייני לחינוך במזרח? הצעיר עונה, ללא היסוס: "שם לא פונים אל המוח והנפש, אלא רוצים לאלף את האדם."

הכומר ממשיך מיד בקו זה. "מה ההבדל בין חינוך טוב לבין תעמולה, רביטוראי קורץ?" "החינוך הטוב מפתח את המוח והנפש, כדי שהאדם יבחין מרצונו החופשי בין טוב ורע. מה דרוש כדי לחסל את השפעת המוח והנפש? שני תנאים: מנהיג ופסיכוזה המונית.

הכומר מגיע לשיא. קולו אינו מתרומם, אולם כולנו מושפעים, איך שהוא. "אתם תהיו קצינים בצבא, אתם תנהיגו בני-אדם, נסו להיות בני-אדם, ולראות גם בוולתכם אדם,

ACHTUNG!

חיילי חיל-השריון החדש במיפקד. הממשלה הקפידה לצייד את חייליה בקובעי פלדה שאינם דומה לקובעים המפורסמים של ימי הוורמאכט, ובמגפיים בעלי סוליות גומי דמוקראטיות. הבאטלדרס זשמש רק לאימונים, ואילו המדים הרגילים דומים לתלבושת נערי-מעלית.

גם בשעת המלחמה הקשה ביותר. או יהיה לכם המוסר המקצועי שיאפשר לכם לעמוד מול אותם שתיצבו נגדכם, שיש להם המונים של בני-אדם וכמויות אדירות של חומר מלחמתי..."

★ ★ ★

חיילות? חם ושלום!

ב חדר האוכל של הקצינים מוגשת לנו ארוחת-הצהריים. המגישות הן מלצריות אורחיות, כי בצבא הגרמני אין נשים. עצם הרעיון של גיוס נשים מדהים גם את הגרמני המיליטריסט ביותר. הם אינם יכולים לשוחח עם ישראל, מבלי שנושא זה יבצבץ כבר במשפטים הראשונים.

ליר שולחני מסובים אלוף-משנה, הכומר הקאתולי והסגן-אלוף הימי. קשה לי לשכנע אותם כי החיילות שלנו אינן לוחמות ממש — צלמי היומנים והטלביזיה השתדלו, בימי מערכת סיני, לצלם המון חיילות נושאות נשק ויורות.

גם אחרי הסבר זה, כל הנוכחים מתנגדים לגיוס הנשים. בעיניהם נודף מזה ריח של מיליטריזם, של טוטאליטריות. חוץ מזה יש להם נסיון רע מאד עם המתנדבות של יחידות-העזר הגשיות, שצורפו לצבא הגרמני במלחמה האחרונה. מסתבר שרובן היו מעין יצאניות-מתנדבות.

השיחה מתגלגלת למקומה של הדת בישראל. כל הנוכחים מצטערים כי הנוער הישראלי אינו דתי ברובו, כי רוב הגרמנים משוכנעים שהדת חשובה מאד במאבק הנפשי נגד הקומוניזם. מכאן מתגלגלת השיחה לקיבוצים (שהגרמנים רגילים לקרוא להם "שובים צבאיים", על פי המושבות שהקימו לפני מאות בשנים בגבול הפרוסי וההונגרי). אך הנושא הערבי הוא, כמובן, מיבצע סיני. צירי ההתקדמות, גיוס העתודות, רמת הלוחם הערבי, הלחימה האחורית — כל זה מעניין מאד את האלופים, שלמדו את מערכות רומל באפריקה. המסקנה האחידה: "ישראל היא הפרוסיה של המזרח התיכון."

★ ★ ★

קרקע מתחת לרגליים

ה גנרל רוצה להראות לי את תפארת בית-הספר: בריכת השחיה הענקית, בתוך בנין סגור, שהושלמה זה עתה. "הייתי רוצה לשחות בה", אומר הסמל המלחה אותנו. "אם אתה כל כך מתלהב לשחיה, מדוע אינך הולך לחיל-הים?" אני שואל.

"חם ושלום, זה לא!" אומר הסמל. מסתבר שהוא היה בין שרידי הקורפוס האפריקאי שהוחזרו מטוניסיה לאיטליה. אונייתו הופצצה וטבעה, והוא שט כמה ימים בים, עד שניצול. מאז הוא אוהב את הקרקע מתחת לרגליו. סיפור אופייני, מן הסוג שאפשר לשמעו אלפי פעמים בגרמניה.

השיעור האחרון מוקדש לחינוך הצבאי. החניכים קובעים את פרטי הנושא. הצעותיהם נרשמות על הלוח, אחר-כך משתדלים לסדר את הנושאים לפי סדר הגיוני. מה זה חינוך צבאי? מי נושאו? מה תפקידו? מה בסיסו?

החינוך הצבאי, אומר הרביטורן הצעיר, אינו תעמולה. השפעת התעמולה היא חיצונית, ומתמססת במבחן הקרב. החינוך הצבאי גם אינו הדרכה סכנית. אם כן, מהו "החינוך הצבאי הוא חינוך האופי, רוצים לחנך חייל".

"נכון, סמל מירלינג. לאינו רוח?"

"לערכים מוסריים, לאזרחות, להכרת החובה כלפי המדינה."

★ ★ ★

300 ל"י לסגן

א נו נפרדים. הגנרל לוחץ את ידי בחמימות, תוך כדי רמז של קידה. הסגן-אלוף של חיל-הים מביא אותי, במכונית צבאית, למטה הפיקוד השני בהאנובר. כמו כל הפיקודים, הוא מושתף לצבא, לחיל-הים ולחיל-האוויר.

הפיקוד השני חולש על כל האזור מן הגבול הקומוניסטי. עד לים הצפוני ולגבול